

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Koźmin Wielkopolski / Wielkopolska / Prusy, Niemcy

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Parafialne w Koźminie Wielkopolskim

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum publiczne - parafialne

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum religijne - parafialne

Daty działalności / zakres czasowy:

1910 rok - najprawdopodobniej do II wojny światowej

Dostępność

ograniczona

Typ instytucji w relacji wobec pamięci

x

Rodzaj pamięci

religijna (katolicka), regionalna

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

historyczny, ludowy, kultury

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	x	Muzeum Parafialne w Koźminie Wielkopolskim
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	x	x
GODZINY OTWARCIA	x	x
DYREKTORZY	x	x

ZARZĄDCA	x	x
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	x	x

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

x

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Gromadzenie zabytków lokalnych.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Region Koźmina Wielkopolskiego, głównie kościół parafialny oraz bernardyński.

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

ks. kanonik Stanisław Łukomski

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

ks. Stanisław Kostka Łukomski - 21.10.1874 - 28.10.1848 - 1898 roku przyjął święcenia kapłańskie, od 1900 roku członek Ligi Narodowej, sympatyk endecji - przeciwnik marszałka Piłsudskiego, od 1920 roku biskup pomocniczy Archidiecezji Poznańskiej, w 1921 roku został odznaczony Orderem Odrodzenia Polski, w 1926 roku został biskupem Diecezji Łomżyńskiej; zagorzały przeciwnik komunizmu i powojennych przemian politycznych w Polsce - zginął w niewyjaśnionych okolicznościach w wypadku samochodowym w 1948 roku.

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

x

Kalendarium (historia instytucji)

1910 rok - założenie Muzeum Parafialnego w Koźminie Wielkopolskim

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Muzeum skupiło się głównie na zabytkach lokalnych, zgromadzono rzeźby i obrazy pochodzące z kościoła parafialnego oraz bernardyńskiego. Ale również kolekcję monet, medali, starej ceramiki ludowej oraz broni.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

x

Strategia pozyskiwania zbiorów

Dary, przeglądanie różnych obiektów na skalę lokalną

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

x

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

x

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

x

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

x

Wystawy czasowe

x

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

x

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

x

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

x

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

x

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

x

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Chwalewik Edward, Zbiory polskie, Tom I, Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1991, s.176.
ks. Prał. Łukomski, Muzea rodzime przy czytelnich publicznych, Przegląd Oświatowy. Miesięcznik Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu, 1913, z. 12, s. 319-325
ks. Prał. Łukomski, Muzea rodzime przy czytelnich publicznych (Dokończenie), Przegląd Oświatowy. Miesięcznik Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu, 1914, z. 1, s. 1-7
ks. Stanisław Łukomski, Koźmin Wielki i Nowy. Monografia historyczna, Poznań: Księgarnia św. Wojciecha, 1914, s. 478

Monografia Koźmina Wielkopolskiego i okolic to pierwsza, obszerna i szczegółowa publikacja przedstawiająca dzieje ziemi koźmińskiej od czasów najdawniejszych do 2005 roku. Jest to praca zbiorowa pod redakcją dr Michała Pietrowskiego i prof. dr hab. Andrzeja Wędzkiego. Książka liczy ponad 800 str **WYMAGA SPRAWDZENIA** - [Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu](#)

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

x

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

ks. Stanisław Łukomski, Koźmin Wielki i Nowy. Monografia historyczna, Poznań: Księgarnia św. Wojciecha, 1914 - zdjęcie budynku i jednego z zabytków

Ciekawe cytaty

"Łatwość utworzenia takich zbiorów poznałem własnym doświadczeniem. Widząc zbiór przedmiotów brązowych i urn w Przemencie, a później zbiór kruszców i monet w Ostrowie pomyślałem sobie, że

co tam było możliwym, udać się powinno i gdzieindziej. Ale sądziłem, że na to potrzeba wielkiego nakładu i czasu i pieniędzy a także naukowego przygotowania. Sądziłem dalej, że tylko niektóre, pod tym względem szczególnie uprzywilejowane okolice będą w możności zebrać większą ilość ciekawych przedmiotów. Tymczasem pewien przypadek zniewolił mnie do podjęcia poszukiwań także w Koźminie i okolicy. Oto otrzymałem od pewnego obywatela dokument pergaminowy z brackimi przywilejami. Zastanowiło mnie to, gdyż słyszałem, że dokumenty te władze rządowe skrzętnie powylądowały, aby je zakisic w archiwach państwowych. Mając tedy jeden dokument w ręku, począłem odwiedzać innych obywateli, u których przypuszczałem podobne zabytki z przeszłości i poprosiłem ich o podjęcie poszukiwań między starami rupieciami. Podobnie z okazji odwiedzania chorych, święcenia wielkanocnego i kolendy noworocznej przejrzałem dokładniej domy. I otrzymywałem przy tej sposobności stare garnki, misy, donice, malowane talerze, krzyże rzeźbione itp. Gdy się rozgłosiło, że zbieram niepotrzebne rzeczy, zawsze znoszono mi wszystko, co rzeczywiście po domach było nie do użycia, z czego i ja nieraz nie mogłem zrobić użytku, ale jednak nazbierało się w końcu tyle przedmiotów mniejszej lub większej wartości, że mogłem się odważyć na otworenie muzeum parafialnego, które teraz rokrocznie zwiedzają miejscowe szkoły i dość znaczna ilość osób z okolicy. Wieść o mającym powstać muzeum parafialnem przyjęto z pewnem niedowierzaniem, zrozumiałem zupełnie, gdyż nie przypuszczano, aby z przeszłości naszej mieściny, można było uzbierać znaczniejszą kolekcję przedmiotów interesujących ogół, gdy nawet w zamku Borkowicza najmniejsza nie uratowała się rzecz starożytna. Ale wkrótce po otwarciu tego muzeum rozbudziło się tak wielkie zainteresowanie się niem, że znoszono nam, co kto miał niezwyklego”
Łukomski, 1913: 323-324

UWAGI:

Nie wiadomo co się stało z muzeum, być może po prostu przestało oficjalnie istnieć, a zbiory dalej znajdują się w diecezji. Mogły również zostać po prostu przewiezione do Muzeum Archidiecezjalnego w Poznaniu.

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Ewelina Doiczman

Data sporządzenia karty:

06.03.2019 r.

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

x

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	